EUROPEISKA
KOMMISSIONEN

Bryssel den 4.12.2024
COM(2024) 567 final

2024/0315 (COD)

Förslag till

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING

om ett tillfälligt undantag från vissa bestämmelser i förordning (EU) 2017/2226 och förordning (EU) 2016/399 vad gäller en gradvis driftsstart av in- och utresesystemet

MOTIVERING

1. BAKGRUND TILL FÖRSLAGET

- **Skäl till förslaget**

In- och utresesystemet inrättades genom förordning (EU) 2017/2226[1] (*förordningen om in- och utresesystemet*) och är en avgörande del av gränsförvaltningen i Schengenområdet. In- och utresesystemet är en centraliserad databas, där inresa, utresa och nekad inresa registreras för tredjelandsmedborgare som passerar de 29 Schengenmedlemsstaternas yttre gränser för en kortare vistelse. Systemet är en betydande milstolpe i EU:s arbete för att öka säkerheten och effektiviteten vid de yttre gränserna. För första gången kommer det att finnas ett system som samlar in biometriska uppgifter, såsom ansiktsbilder och fingeravtryck, om tredjelandsmedborgare som passerar de yttre gränserna. In- och utresesystemet kommer att ge Schengenmedlemsstaterna realtidsåtkomst till tredjelandsmedborgares personuppgifter och resehistorik samt information om huruvida de följt reglerna om den tillåtna perioden för kortare vistelse i Schengenområdet. Därmed kommer systemet att avsevärt minska sannolikheten för identitetsbedrägeri och överskridande av den tillåtna vistelsen, vilket i slutändan stärker säkerheten i Schengenområdet.

Trots betydande insatser från medlemsstaterna, Europeiska unionens byrå för den operativa förvaltningen av stora it-system inom området frihet, säkerhet och rättvisa (eu-LISA) och kommissionen är det inte möjligt att lansera in- och utresesystemet under fjärde kvartalet 2024 som rådet (rättsliga och inrikes frågor) kom överens om i oktober 2023[2]. Kommissionen har inte fått alla anmälningar från medlemsstaterna i enlighet med artikel 66.1 c i förordningen om in- och utresesystemet, vilket är ett rättsligt krav för att systemet ska kunna tas i drift. Många medlemsstater har anmält till kommissionen att de är redo, men vissa medlemsstater har uppgett att de saknar förutsättningar att göra detta. Samtidigt kan man inte ta i drift ett komplext it-system, som in- och utresesystemets centrala system, i sin helhet över en natt utan att äventyra systemets resiliens.

Mot bakgrund av ovanstående har parter som berörs av in- och utresesystemets drift klargjort att de föredrar att införandet av nya processer vid de yttre gränserna föregås av en anpassningsperiod för nationella myndigheter och resenärer för en större förutsägbarhet. Att lansera ett nytt storskaligt it-system fullt ut vid alla gränsövergångsställen när tekniska anpassningar krävs i realtid skulle kunna äventyra säkerheten och smidigheten vid resor, särskilt på platser där den befintliga infrastrukturen, brist på utrymme eller andra begränsningar redan medför utmaningar. De här utmaningarna försvåras av medlemsstaternas olika sätt att implementera in- och utresesystemet på grund av mångfalden av gränsövergångsställen och olika strategier för automatisering och införande av ny teknik.

---

[1] Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/2226 av den 30 november 2017 om inrättande av ett in- och utresesystem för registrering av in- och utreseuppgifter och av uppgifter om nekad inresa för tredjelandsmedborgare som passerar medlemsstaternas yttre gränser, om fastställande av villkoren för åtkomst till in- och utresesystemet för brottsbekämpande ändamål och om ändring av konventionen om tillämpning av Schengenavtalet och förordningarna (EG) nr 767/2008 och (EU) nr 1077/2011 (EUT L 327, 9.12.2017, s. 20, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2017/2226/2021-08-03).

[2] Genomförandet av interoperabiliteten med in- och utresesystemet som det första systemet, varefter Etias, Ecris-TCN, det nya Eurodac, det reviderade VIS och interoperabilitetsförordningarna rullas ut parallellt, följer en färdplan som har reviderats på grund av de svårigheter som uppstått.

Förordningen om in- och utresesystemet tillåter dock endast en fullständig driftsstart och kräver att alla medlemsstater börjar använda systemet fullt ut och samtidigt för alla resenärer som omfattas av registrering i in- och utresesystemet vid alla yttre gränsövergångsställen. Där föreskrivs inte någon möjlighet till en anpassningsperiod.

Mot bakgrund av ovanstående verkar det som om målen med in- och utresesystemet kan uppnås mer verkningsfullt och med större säkerhet om en viss flexibilitet införs vid systemets driftsstart. Därför anses det nödvändigt med en förordning som möjliggör en gradvis driftsstart under en begränsad tidsperiod. Den föreslagna förordningen avviker från förordningen om in- och utresesystemet i den utsträckning som krävs för att möjliggöra en gradvis driftsstart. Detta gör att eu-LISA:s och medlemsstaternas ansträngningar inte gjorts förgäves, samtidigt som det uppfyller in- och utresesystemets mål att modernisera förvaltningen av de yttre gränserna och bidra till Europeiska unionens inre säkerhet.

Dessutom erbjuder den föreslagna förordningen en flexibel ansats som tillgodoser medlemsstaternas olika behov. Detta gör det möjligt för dem som vill implementera systemet gradvis att göra det, medan andra kan ta systemet i drift fullt ut redan dag ett. Det bör dock noteras att in- och utresesystemets alla fördelar kommer att märkas först när alla medlemsstater tillämpar det fullt ut.

Genom det här förslaget införs också åtgärder som gör det möjligt för medlemsstaterna att effektivt hantera exceptionella omständigheter, såsom tekniska problem eller perioder av högtrafik. För att minska sådana risker kan medlemsstaterna helt eller delvis låta bli att använda systemet under en kort tid medan systemet gradvis tas i drift. Den här mekanismen kommer också att behållas under en begränsad period efter den fullständiga driftsstarten.

I diskussioner på expertnivå och teknisk nivå samt i eu-LISA:s styrelse har de flesta medlemsstaterna uttryckt sitt stöd för en gradvis driftsstart och tillstått att detta möjliggör ett bättre genomförande av de nya reglerna om in- och utresesystemet vid de yttre gränserna. Den gradvisa ansatsen välkomnades också av de flesta transportörer och operatörer av infrastruktur där gränsövergångsställen finns under ett särskilt möte med dessa berörda parter. Medlemsstaterna bör säkerställa lämplig samordning med infrastrukturoperatörerna vid de gränsövergångsställen där in- och utresesystemet införs. Medlemsstaterna bör säkerställa insyn i införandet av in- och utresesystemet vid de yttre gränsövergångsställena och se till att både transportörer och resenärer informeras om åtgärderna på ett ändamålsenligt sätt.

- **Syfte med förslaget**

De allmänna syftena med det här förslaget följer av de fördragsbaserade målen att ytterligare förbättra förvaltningen av Schengenområdets yttre gränser genom att så snart som möjligt börja tillämpa de harmoniserade reglerna för in- och utresesystemet på gränsöverskridande förflyttningar och därmed bidra till Europeiska unionens inre säkerhet.

Det här initiativet lägger grunden för en gradvis driftsstart av in- och utresesystemet, med tillfälliga undantag från vissa bestämmelser i förordningen om in- och utresesystemet och förordning (EU) 2016/399[3] (*kodexen om Schengengränserna*) vilka kräver att medlemsstaterna använder systemet fullt ut.

[3] Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/399 av den 9 mars 2016 om en unionskodex om gränspassage för personer (EUT L 77, 23.3.2016, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2016/399/2024-07-10).

Det allmänna syftet med förslaget är att underlätta genomförandet av förordningen om in- och utresesystemet och därigenom göra det möjligt för medlemsstaterna att på ett snabbt och effektivt sätt uppnå de mål för systemet som anges i förordningen om in- och utresesystemet.

Förslagets specifika syften är att

1. ge medlemsstaterna flexibilitet att börja använda in- och utresesystemet i den utsträckning de är redo i enlighet med systemets höga standarder för användning av tekniskt avancerad utrustning för att samla in uppgifter,

1. underlätta tekniska och operativa anpassningar under in- och utresesystemets första driftsperiod genom att göra det möjligt att införa systemet gradvis,

2. bättre hantera och undvika potentiella långa väntetider vid de yttre gränserna,

3. förbättra den nuvarande situationen genom att säkerställa att slutanvändare, såsom gränskontrolltjänstemän, immigrationstjänstemän, viseringsmyndigheter och brottsbekämpande tjänstemän, har tillgång till den mest aktuella informationen om resenärers identitet, även om de uppgifter som registreras i systemet på grund av det gradvisa införandet inte är fullständiga,

4. säkerställa att det finns lösningar som gör det möjligt för medlemsstaterna att hantera oväntade situationer som kan uppstå efter in- och utresesystemets driftsstart för att undvika störningar vid de yttre gränserna och långa väntetider,

5. göra det möjligt för nationella myndigheter, resenärer och transportörer att anpassa sig till de nya processerna och den nya tekniken på gränsförvaltningsområdet,

6. tillvarata de stora investeringar som gjorts, särskilt i infrastruktur, utrustning och personal, under förberedelserna inför in- och utresesystemets driftsstart.

- **Förenlighet med befintliga bestämmelser inom området**

EU:s nuvarande rättsliga ram på det här området består av EU-lagstiftning om kontroller vid de yttre gränserna. Den föreslagna lagstiftningen bidrar också till målen i kodexen om Schengengränserna och konventionen om tillämpning av Schengenavtalet[4].

Förslaget är förenligt med reglerna i den allmänna dataskyddsförordningen[5].

Förordningen är helt förenlig med den befintliga rättsliga dataskyddsramen. Den föreskriver riktade tillfälliga undantag från förordningen om in- och utresesystemet och kodexen om Schengengränserna vilka är nödvändiga för att in- och utresesystemet ska kunna tas i drift gradvis.

- **Förenlighet med EU:s politik inom andra områden**

Den gradvisa driftsstarten för in- och utresesystemet är förenlig med tillämpningen av informationssystemet för viseringar (VIS) och det framtida EU-systemet för reseuppgifter och resetillstånd (Etias) samt med de framtida interoperabilitetskomponenter som håller på att

[4] Konvention om tillämpning av Schengenavtalet av den 14 juni 1985 mellan regeringarna i Beneluxstaterna, Förbundsrepubliken Tyskland och Franska republiken om gradvis avskaffande av kontroller vid de gemensamma gränserna (EGT L 239, 22.9.2000, s. 19, ELI: http://data.europa.eu/eli/convention/2000/922/oj).

[5] Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 av den 27 april 2016 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (EUT L 119, 4.5.2016, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2016/679/2016-05-04).

utvecklas av eu-LISA, dvs. den europeiska sökportalen, den gemensamma biometriska matchningstjänsten, den gemensamma databasen för identitetsuppgifter och detektorn för multipla identiteter[6]. Kommissionen, medlemsstaterna och eu-LISA kommer att diskutera och enas om en reviderad integrerad planering vad gäller Etias och alla interoperabilitetskomponenterna mot bakgrund av den förväntade driftsstarten för in- och utresesystemet.

2. RÄTTSLIG GRUND, SUBSIDIARITETSPRINCIPEN OCH PROPORTIONALITETSPRINCIPEN

• Rättslig grund

I denna förordning föreskrivs ett tillfälligt undantag från vissa bestämmelser i förordningen om in- och utresesystemet och kodexen om Schengengränserna, som antogs på grundval av artiklarna 77.2 b och d och 87.2 a i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (*EUF-fördraget*) respektive artikel 77.2 b och e i EUF-fördraget. Det är lämpligt att anta denna föreslagna förordning på grundval av samma bestämmelser i EUF-fördraget som förordningen om in- och utresesystemet grundar sig på.

• Subsidiaritetsprincipen (för icke-exklusiv befogenhet)

Enligt subsidiaritetsprincipen får åtgärder på EU-nivå endast vidtas om medlemsstaterna på egen hand inte kan uppnå målen för den planerade åtgärden.

Målet med den föreslagna förordningen är att göra det möjligt att genomföra reglerna i förordningen om in- och utresesystemet. En gradvis driftsstart av ett gemensamt informationssystem med harmoniserade regler och tidsramar kan inte i tillräcklig utsträckning uppnås av medlemsstaterna på egen hand. Åtgärder på EU-nivå krävs för att säkerställa en gradvis driftsstart av in- och utresesystemet.

• Proportionalitetsprincipen

Förslaget är förenligt med proportionalitetsprincipen enligt artikel 5 i fördraget om Europeiska unionen eftersom det inte går utöver vad som är nödvändigt för att uppnå målen.

Den föreslagna förordningen skapar ett begränsat undantag från förordningen om in- och utresesystemet och kodexen om Schengengränserna för att in- och utresesystemet ska kunna tas i drift gradvis.

• Val av instrument

Förslagets mål uppnås bäst genom en förordning. Valet av en förordning säkerställer att bestämmelserna är direkt tillämpliga och att ett enhetligt och konsekvent tillvägagångssätt följs i hela Schengenområdet. Det här är särskilt viktigt eftersom den föreslagna förordningen avviker från förordningen om in- och utresesystemet, som inrättar ett centralt system för medlemsstaternas samarbete och fastställer regler om in- och utresekontroller, och från kodexen om Schengengränserna. Eftersom den föreslagna förordningen syftar till att införa

[6] Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/817 av den 20 maj 2019 om inrättande av en ram för interoperabilitet mellan EU-informationssystem på området gränser och viseringar, och om ändring av Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 767/2008, (EU) 2016/399, (EU) 2017/2226, (EU) 2018/1240, (EU) 2018/1726 och (EU) 2018/1861 samt rådets beslut 2004/512/EG och 2008/633/RIF (EUT L 135, 22.5.2019, s. 27, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2019/817/2024-04-25).

enhetliga skyldigheter för medlemsstater och transportörer är en förordning det lämpliga instrumentet för att uppnå målen med initiativet.

3. RESULTAT AV EFTERHANDSUTVÄRDERINGAR, SAMRÅD MED BERÖRDA PARTER OCH KONSEKVENSBEDÖMNINGAR

• Efterhandsutvärderingar/kontroller av ändamålsenligheten med befintlig lagstiftning

Ej tillämpligt.

• Samråd med berörda parter

Ej tillämpligt.

• Insamling och användning av sakkunnigutlåtanden

I förslaget beaktas resultaten av en omfattande samrådsprocess som ägde rum under utformningen och utvecklingen av in- och utresesystemet. I processen ingick diskussioner med it-experter, policyexperter, operativa och juridiska experter från medlemsstaterna och eu-LISA inom ramen för eu-LISA:s rådgivande grupp, eu-LISA:s programstyrelse, eu-LISA:s styrelse och kommittén för smarta gränser. Diskussioner har även förts med berörda parter och i rådet.

• Konsekvensbedömning

Förslaget syftar till att införa ett begränsat undantag från förordningen om in- och utresesystemet och kodexen om Schengengränserna för att säkerställa en gradvis driftsstart av in- och utresesystemet. Med tanke på det politiska målet finns det inga andra åtgärdsalternativ. En konsekvensbedömning är därför varken lämplig eller nödvändig.

Konsekvensbedömningarna för in- och utresesystemet gjordes med början 2008 och utgjorde tillsammans med samrådet med berörda parter och diskussionerna i rådet och Europaparlamentet grunden för en detaljerad konsekvensbedömning som utarbetades av kommissionen och åtföljde förslaget till förordning om in- och utresesystemet[7]. Konsekvensbedömningen inriktades på avgörande gränsförvaltningsbehov som ska hanteras genom inrättandet av in- och utresesystemet. De grundläggande åtaganden som måste göras är att i) förbättra kvaliteten på in- och utresekontrollerna, ii) säkerställa en tillförlitlig identifiering av enskilda, och iii) stärka den inre säkerheten och kampen mot terrorism och allvarlig brottslighet. De här behoven kan bara tillgodoses genom att in- och utresesystemet tas i drift.

• Lagstiftningens ändamålsenlighet och förenkling

Ej tillämpligt.

• Grundläggande rättigheter

De grundläggande rättigheter och principer som erkänns i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna beaktas till fullo i förslaget. De föreslagna åtgärderna tar särskilt hänsyn till artikel 6 i stadgan som skyddar den grundläggande rätten till frihet och säkerhet, artikel 7 i stadgan som skyddar allas grundläggande rätt till respekt för privat- och familjelivet

[7] SWD(2016) 114 final, SWD(2016) 115 final och SWD(2016) 116 final.

och artikel 8 om den grundläggande rätten till skydd av personuppgifter. De föreslagna åtgärderna är också förenliga med artikel 16 i EUF-fördraget som garanterar var och en rätten till skydd av personuppgifter.

Förslaget ändrar inte de strikta reglerna för åtkomst till in- och utresesystemet och de nödvändiga skyddsåtgärder som fastställs i förordningen om in- och utresesystemet, såsom respekten för personuppgifter som en grundläggande rättighet och rätten till information.

4. BUDGETKONSEKVENSER

Detta förslag påverkar inte EU-budgeten.

5. ÖVRIGA INSLAG

- **Genomförandeplaner samt åtgärder för övervakning, utvärdering och rapportering**

Programmet för övervakning av output, resultat och effekter av den föreslagna förordningen följer det program som anges i artikel 72 i förordningen om in- och utresesystemet.

Dessutom möjliggör en konsekvent mekanism som bygger på utrullningsplaner och rapporteringsskyldigheter beslutsfattande och övergripande övervakning före och under den gradvisa driftsstarten. De utrullningsplaner som utarbetats på central och nationell nivå är resultatet av ett nära samarbete mellan medlemsstaterna, eu-LISA och kommissionen.

- **Ingående redogörelse för de specifika bestämmelserna i förslaget**

Förslaget består av de delar som beskrivs nedan.

– **Införande i faser (artiklarna 1, 2 och 4)**: Medlemsstaterna kommer att gradvis ta in- och utresesystemet i drift, till en början med en registrering på minst 10 % av de uppskattade gränspassagerna och i slutet av den gradvisa driftsstartsperioden fullständig registrering av alla personer. Nekad inresa kommer att registreras vid de gränsövergångsställen där in- och utresesystemet har tagits i drift. Medlemsstaterna kommer att ha möjlighet att påskynda genomförandet på nationell nivå eller ta in- och utresesystemet i full drift. Europol kommer också att börja använda in- och utresesystemet från och med den första dagen av den gradvisa driftsstarten.

– **Utrullningsplaner, övervakning och rapportering (artikel 3)**: Närmare uppgifter om den gradvisa driftsstarten på central och nationell nivå kommer att anges i eu-LISA:s och medlemsstaternas utrullningsplaner, i samråd med kommissionen. Medlemsstaterna kommer att lämna månatliga lägesrapporter till kommissionen och eu-LISA. Om en medlemsstat beslutar att ta in- och utresesystemet i full drift innehåller utrullningsplanen bara en förklaring av det valet.

– **Tillfälliga regler som avviker från förordningen om in- och utresesystemet och kodexen om Schengengränserna (artikel 5)**: Den obligatoriska stämplingen av resehandlingar för alla personer som omfattas av in- och utresesystemet kommer att upprätthållas fram till slutet av den gradvisa driftsstartsperioden. Där in- och utresesystemet har införts kommer medlemsstaterna att registrera resenärers uppgifter ur resehandlingarna. Medlemsstaterna får börja registrera biometriska uppgifter gradvis. De myndigheter som har åtkomst till uppgifter som registrerats i in- och utresesystemet under den gradvisa driftsstartsperioden kommer att ge stämplarna företräde framför de uppgifter som registrerats i in- och utresesystemet.

Interoperabiliteten mellan in- och utresesystemet och VIS kommer att utnyttjas vid de gränsövergångsställen där in- och utresesystemet har tagits i drift. De möjliga konsekvenserna av den automatiserade beräkningsmekanismens information om den maximala tillåtna vistelsetid som återstår kommer inte att beaktas. Identitetsverifiering och föregående registrering av tredjelandsmedborgare kommer endast att göras vid de gränsövergångsställen där in- och utresesystemet används med biometriska funktioner. Webbplatsen, informationskampanjen och mallen med information till resenärerna kommer att anpassas för att återspegla den gradvisa driftsstarten. För att säkerställa enhetlighet mellan EU:s rättsliga instrument och en tydlig tillämpning av reglerna kommer vissa bestämmelser i förordningen om in- och utresesystemet och kodexen om Schengengränserna att tillfälligt sluta tillämpas under in- och utresesystemets gradvisa driftsstart.

– **Åtkomst till uppgifter i in- och utresesystemet (artikel 6)**: Berörda myndigheter bör tänka på att de uppgifter som registreras i in- och utresesystemet under den gradvisa driftsstarten kan vara ofullständiga. Uppgifter som registreras i in- och utresesystemet under den gradvisa driftsstartsperioden kommer inte att användas av Europeiska gräns- och kustbevakningsbyrån för riskanalys och sårbarhetsbedömningar. Flera funktioner i in- och utresesystemet som kräver en enhetlig tillämpning av systemet i alla medlemsstater kommer inte att användas under den gradvisa driftsstarten. Transportörerna får börja använda webbtjänsten först 90 dagar efter den gradvisa driftsstartsperiodens början.

– **Uppehåll i driften av in- och utresesystemet (artikel 7)**: I exceptionella fall då fel uppstår i in- och utresesystemets centrala system, nationella system eller kommunikationsinfrastruktur eller då väntetiderna blir alltför långa vid gränserna kan medlemsstaterna besluta att inte registrera några uppgifter alls (fullständigt uppehåll) eller att inte registrera några biometriska uppgifter (partiellt uppehåll). Ett partiellt uppehåll blir möjligt efter den gradvisa driftsstartsperiodens slut i en begränsad tid under exceptionella omständigheter som orsakar så omfattande trafik att väntetiderna vid gränserna blir alltför långa.

– **Ikraftträdande och tillämpning (artikel 8)**: Förslaget föreskriver tre tillämpningsfaser: i) det förberedande arbetet i samband med de utrullningsplaner som avses i artikel 3 inleds när den föreslagna förordningen träder i kraft, ii) den gradvisa driftsstartsperioden inleds den dag som kommissionen fastställer i enlighet med artikel 66.1 i förordningen om in- och utresesystemet efter att ha mottagit alla anmälningar från medlemsstaterna i enlighet med artikel 66.1 c i förordningen om in- och utresesystemet, och iii) en förlängd tillämpningsperiod kommer att gälla för vissa undantagsregler om tillämpning av en övergångsperiod och övergångsåtgärder, åtkomst till och användning av ofullständiga akter, transportörernas skyldighet att kontrollera stämplar i resehandlingar i enlighet med artikel 6 och den uppehållsmekanism som avses i artikel 7. Medlemsstaternas anmälningar enligt artikel 66.1 c i förordningen om in- och utresesystemet bör ses mot bakgrund av den gradvisa driftsstarten. Genom dessa anmälningar bekräftar medlemsstaterna att de kan börja använda in- och utresesystemet. Det här innebär dock inte att alla gränsövergångsställen måste vara fullständigt redo och utrustade redan från den gradvisa driftsstartsperiodens början.

2024/0315 (COD)

Förslag till

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING

om ett tillfälligt undantag från vissa bestämmelser i förordning (EU) 2017/2226 och förordning (EU) 2016/399 vad gäller en gradvis driftsstart av in- och utresesystemet

EUROPAPARLAMENTET OCH EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DENNA FÖRORDNING

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artiklarna 77.2 b och d och 87.2 a,

med beaktande av Europeiska kommissionens förslag,

efter översändande av utkastet till lagstiftningsakt till de nationella parlamenten,

i enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarandet[1], och

av följande skäl:

(1) I artikel 66.1 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/2226[2], varigenom in- och utresesystemet inrättas, föreskrivs att kommissionen ska fastställa vilken dag in- och utresesystemet ska tas i drift när vissa villkor har uppfyllts.

(2) Kommissionen har dock inte mottagit alla anmälningar enligt artikel 66.1 c i förordning (EU) 2017/2226, vilket är ett av villkoren för att den ska kunna fastställa att in- och utresesystemet ska tas i drift.

(3) Förordning (EU) 2017/2226 möjliggör endast en fullständig driftsstart, vilket kräver att alla medlemsstater börjar använda in- och utresesystemet fullt ut för alla tredjelandsmedborgare som omfattas av registrering i in- och utresesystemet och att de börjar använda systemet samtidigt vid alla sina gränsövergångsställen.

(4) För att ge medlemsstaterna den flexibilitet som krävs för att de ska kunna börja använda in- och utresesystemet i den utsträckning de är redo och underlätta tekniska och operativa anpassningar vid driftsstarten av in- och utresesystemet är det nödvändigt att fastställa regler för en gradvis driftsstart av in- och utresesystemet. För att säkerställa att dessa justeringar återspeglar potentiella reseflöden och säsongstoppar bör den gradvisa starten ske under 180 kalenderdagar.

---

[1] [platshållare] Europaparlamentets ståndpunkt av den [datum läggs till efter överenskommelsen] och rådets beslut av den [datum läggs till efter överenskommelsen].

[2] Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/2226 av den 30 november 2017 om inrättande av ett in- och utresesystem för registrering av in- och utreseuppgifter och av uppgifter om nekad inresa för tredjelandsmedborgare som passerar medlemsstaternas yttre gränser, om fastställande av villkoren för åtkomst till in- och utresesystemet för brottsbekämpande ändamål och om ändring av konventionen om tillämpning av Schengenavtalet och förordningarna (EG) nr 767/2008 och (EU) nr 1077/2011 (EUT L 327, 9.12.2017, s. 20, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2017/2226/oj).

(5) För att in- och utresesystemet ska kunna tas i drift gradvis är det därför nödvändigt att göra undantag från vissa bestämmelser i förordning (EU) 2017/2226 och Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/399[3] (*kodexen om Schengengränserna*). Andra regler i förordning (EU) 2017/2226 som inte påverkas av den här förordningen är tillämpliga på det sätt som anges i den förordningen. Framför allt registreras uppgifter i in- och utresesystemet under hela den gradvisa driftsstarten i enlighet med reglerna i förordning (EU) 2017/2226, och uppgifterna anses vara tillförlitliga och korrekta.

(6) Medlemsstaterna bör gradvis börja använda in- och utresesystemet vid ett eller flera gränsövergångsställen för att vid in- och utresa registrera uppgifter om tredjelandsmedborgare som omfattas av registrering i systemet. Om möjligt och tillämpligt bör medlemsstaterna inkludera en kombination av gränsövergångsställen vid luft-, land- och sjögränserna. För att säkerställa en kontrollerad lansering av in- och utresesystemet och för att bättre hantera och undvika potentiella långa väntetider vid gränserna bör medlemsstaterna när så är relevant gradvis införa systemets alla funktioner och registrera uppgifter om alla tredjelandsmedborgare som omfattas av registrering i systemet. För att säkerställa ett samordnat tillvägagångssätt bör den gradvisa driftsstarten ske i faser, med minimikrav som medlemsstaterna ska uppfylla. Medlemsstaterna kommer att ha möjlighet att påskynda genomförandet på nationell nivå eller ta in- och utresesystemet i full drift redan från början av den gradvisa driftsstarten.

(7) För att underlätta ett smidigt införande av in- och utresesystemet bör Europeiska unionens byrå för den operativa förvaltningen av stora it-system inom området frihet, säkerhet och rättvisa (eu-LISA) utveckla en utrullningsplan på hög nivå, för att ge medlemsstaterna och unionsbyråerna vägledning om planeringen och genomförandet av in- och utresesystemets införande under den gradvisa driftsstarten, och lämna den till kommissionen, medlemsstaterna och unionsbyråerna. Planen bör innehålla de kapacitetsbegränsningar för det centrala systemet som eu-LISA har specificerat för varje fas av införandet. Medlemsstaternas beslut att inleda eller tidigarelägga driften bör ta hänsyn till det centrala systemets kapacitet i enlighet med utrullningsplanen på hög nivå.

(8) För att underlätta ett smidigt införande av in- och utresesystemet bör medlemsstaterna utarbeta nationella utrullningsplaner i samråd med kommissionen och eu-LISA. För varje fas av in- och utresesystemets gradvisa driftsstart bör de nationella utrullningsplanerna innehålla information om de fastställda tröskelvärdena och kraven, särskilt i) från vilket datum in- och utresesystemet tas i drift vid varje gränsövergångsställe, ii) den procentandel av det uppskattade antalet gränspassager som ska registreras i in- och utresesystemet av det totala antalet tredjelandsmedborgare som omfattas av registrering i in- och utresesystemet, och iii) i tillämpliga fall de biometriska funktioner som ska användas vid varje utvalt gränsövergångsställe. Medlemsstaterna uppmanas att, när de utarbetar sina nationella utrullningsplaner, på lämpligt sätt samordna med operatörerna av den infrastruktur där gränsövergångsställena finns. För att övervaka efterlevnaden av den gradvisa driftsstarten bör medlemsstaterna lämna månatliga rapporter till kommissionen och eu-LISA om genomförandet av sina utrullningsplaner. Sådana månatliga rapporter bör

[3] Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/399 av den 9 mars 2016 om en unionskodex om gränspassage för personer (kodex om Schengengränserna) (EUT L 77, 23.3.2016, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2016/399/oj).

innehålla korrigerande åtgärder, när så är nödvändigt, för att säkerställa efterlevnad av den gradvisa driftsstarten.

(9) På grund av att in- och utresesystemet tas i drift gradvis och att uppgifterna i systemet eventuellt är ofullständiga bör tredjelandsmedborgares resehandlingar systematiskt stämplas vid in- och utresa under in- och utresesystemets gradvisa driftsstart. De nationella myndigheterna bör beakta att in- och utreseposter och poster om nekad inresa kan vara ofullständiga och ge stämplar företräde framför den information som registrerats i in- och utresesystemet. När de nationella myndigheterna ger tredjelandsmedborgare information om den maximala återstående längden på deras tillåtna vistelse bör de dessutom grunda sin bedömning på stämplarna i resehandlingarna. Uppgifterna i in- och utresesystemet bör gälla om det inte finns någon stämpel.

(10) Med tanke på att de uppgifter som registreras i in- och utresesystemet under systemets gradvisa driftsstart kan vara ofullständiga bör de nationella myndigheterna inte beakta de resultat som den automatiserade beräkningsmekanismen ger om den maximala återstående längden på den tillåtna vistelsen för tredjelandsmedborgare som är registrerade i in- och utresesystemet. När de nationella myndigheterna utför sina uppgifter bör de heller inte beakta den automatiserade mekanismen för att identifiera eller flagga avsaknaden av utreseposter efter den dag då den tillåtna vistelsen löper ut eller de poster för vilka den maximala längden på den tillåtna vistelsen överskridits, varpå förteckningar genereras över personer som identifierats som personer som överskridit den tillåtna vistelsen.

(11) För att ge medlemsstaterna den tid som krävs för att anpassa sig till in- och utresesystemets start bör det inte vara obligatoriskt att använda biometriska funktioner vid gränsövergångsställen under de första 60 kalenderdagarna av den gradvisa driftsstarten. Senast den 90:e kalenderdagen efter den gradvisa driftsstarten bör medlemsstaterna använda in- och utresesystemet med biometriska funktioner vid minst hälften av sina gränsövergångsställen. Att lämna biometriska uppgifter bör inte vara ett inresevillkor för tredjelandsmedborgare som omfattas av registrering i in- och utresesystemet vid de gränsövergångsställen där in- och utresesystemet används utan biometriska funktioner.

(12) För att tillgodose behovet av att gradvis införa in- och utresesystemet med biometriska funktioner vid vissa gränsövergångsställen bör biometrisk verifiering av tredjelandsmedborgare som omfattas av registrering i in- och utresesystemet endast göras vid de gränsövergångsställen där in- och utresesystemet används med biometriska funktioner.

(13) För att säkerställa samstämmighet i driften av interoperabiliteten mellan informationssystemet för viseringar (VIS), som inrättades genom Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 767/2008[4], och in- och utresesystemet bör åtkomsten till VIS vara direkt endast vid de gränsövergångsställen där in- och utresesystemet inte har tagits i drift. Vid de gränsövergångsställen där in- och utresesystemet har tagits i drift bör gränsmyndigheterna utnyttja interoperabiliteten mellan in- och utresesystemet och VIS.

[4] Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 767/2008 av den 9 juli 2008 om informationssystemet för viseringar (VIS) och utbytet mellan medlemsstaterna av uppgifter om viseringar för kortare vistelse (VIS-förordningen) (EUT L 218, 13.8.2008, s. 60, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2008/767/oj).

(14) Tredjelandsmedborgare vars uppgifter ska registreras i in- och utresesystemet bör informeras om sina rättigheter och skyldigheter när det gäller behandlingen av deras uppgifter med hjälp av en mall i enlighet med artikel 50.5 i förordning (EU) 2017/2226. Den information som ska ges till tredjelandsmedborgare som omfattas av registrering i in- och utresesystemet bör nämna in- och utresesystemets gradvisa driftsstart. Tredjelandsmedborgare bör i mallen informeras om sin skyldighet att lämna biometriska uppgifter vid gränsövergångsställen där detta utgör ett inresevillkor. De bör i mallen göras medvetna om konsekvenserna av att inte lämna biometriska uppgifter. De bör i mallen informeras om att det inte kommer att vara möjligt för dem att med automatiserade medel verifiera hur lång tid som återstår av deras tillåtna vistelse.

(15) Kommissionen bör lägga ut relevanta uppdateringar på in- och utresesystemets webbplats för att återspegla in- och utresesystemets gradvisa driftsstart.

(16) Syftet att uppmärksamma tredjelandsmedborgare på deras särskilda rättigheter och skyldigheter uppnås bäst om medlemsstaterna anpassar sina informationskampanjer utifrån hur in- och utresesystemet kommer att drivas vid de gränser vid vilka in- och utresesystemet tagits i drift i enlighet med artikel 4 i förordning (EU) 2017/2226. Det informationsmaterial som utarbetats av kommissionen med hjälp av medlemsstaterna inom ramen för artikel 51 i förordning (EU) 2017/2226 bör därför anpassas för att genomföra informationskampanjen i anknytning till den gradvisa driftsstarten.

(17) Under in- och utresesystemets gradvisa driftsstart kommer tredjelandsmedborgare inte att elektroniskt via webbtjänsten kunna verifiera den exakta längden på sin tillåtna vistelse.

(18) Denna förordning påverkar inte skyldigheterna för luft- och sjötransportörer och transportörer som ansvarar för grupptransporter i samband med internationella bussförbindelser enligt artikel 26.1 i konventionen om tillämpning av Schengenavtalet[5] och rådets direktiv 2001/51/EG[6]. I detta avseende bör transportörerna kontrollera stämplarna i resehandlingarna. Det är mycket viktigt att medlemsstaterna är transparenta om införandet av in- och utresesystemet vid sina gränsövergångsställen för att säkerställa effektiv kommunikation med transportörer om den särskilda tillämpningen av in- och utresesystemet vid gränsövergångsställena, vilket i slutändan gynnar resenärerna.

(19) I artikel 22 i förordning (EU) 2017/2226 och artikel 12a i förordning (EU) 2016/399 föreskrivs en övergångsperiod och övergångsåtgärder för in- och utresesystemets driftsstart. Det är nödvändigt att göra undantag från dessa artiklar för att säkerställa att övergångsperioden och övergångsåtgärderna tillämpas först från och med slutet av den gradvisa driftsstarten. Det undantaget bör upphöra att gälla 5 år och 180 kalenderdagar efter det datum som kommissionen fastställt i enlighet med artikel 66.1 i förordning (EU) 2017/2226.

---

5 Konvention om tillämpning av Schengenavtalet av den 14 juni 1985 mellan regeringarna i Beneluxstaterna, Förbundsrepubliken Tyskland och Franska republiken om gradvis avskaffande av kontroller vid de gemensamma gränserna (*konventionen om tillämpning av Schengenavtalet*) (EGT L 239, 22.9.2000, s. 19, ELI: http://data.europa.eu/eli/convention/2000/922/oj).

6 Rådets direktiv 2001/51/EG av den 28 juni 2001 om komplettering av bestämmelserna i artikel 26 i konventionen om tillämpning av Schengenavtalet av den 14 juni 1985 (EGT L 187, 10.7.2001, s. 45, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2001/51/oj).

(20) För att säkerställa att nationella myndigheter och EU-byråer i sin tjänsteutövning undviker att fatta beslut uteslutande på grundval av uppgifter i in- och utresesystemet bör de ta hänsyn till att personakter i in- och utresesystemet kan innehålla ofullständiga uppgifter. Det undantaget bör upphöra att gälla fem år efter det datum som kommissionen fastställt i enlighet med artikel 66.1 i förordning (EU) 2017/2226 för att återspegla den femåriga lagringsperioden för uppgifter där utreseposten saknas i enlighet med artikel 34.3 i den förordningen.

(21) När medlemsstaterna säkerställer efterlevnad av bestämmelserna i förordning (EU) 2017/2226 om ändring av uppgifter och radering av uppgifter i förtid bör de komplettera de ofullständiga uppgifterna i den utsträckning detta är möjligt sett till de begränsade uppgifter som registrerats i in- och utresesystemet under den gradvisa driftsstarten.

(22) Europeiska gräns- och kustbevakningsbyrån bör inte använda uppgifter som registrerats i in- och utresesystemet under den gradvisa driftsstarten för att utföra riskanalyser och sårbarhetsbedömningar på grund av att uppgifternas ofullständighet skulle kunna leda till vilseledande risk- och sårbarhetsbedömningar.

(23) För att säkerställa en effektiv förvaltning av de yttre gränserna under in- och utresesystemets gradvisa driftsstart bör in- och utresekontroller vid de gränsövergångsställen där in- och utresesystemet inte har tagits i drift utföras i enlighet med förordning (EU) 2016/399 i dess tillämpliga lydelse [dagen före den dag då in- och utresesystemet ska tas i drift enligt kommissionens beslut i enlighet med artikel 66.1 i förordning (EU) 2017/2226]. Vid de gränsövergångsställen där in- och utresesystemet har tagits i drift bör in- och utresekontroller utföras i enlighet med förordning (EU) 2017/2226 och kodexen om Schengengränserna. Särskilda undantag från dessa förordningar bör dock tillämpas när det gäller verifieringen vid de gränsövergångsställen där in- och utresesystemet används utan biometriska funktioner för att möjliggöra en gradvis driftsstart. Detta bör ske utan att det påverkar verifieringen av viseringsinnehavare med hjälp av fingeravtryck, i enlighet med förordning (EG) nr 787/2008.

(24) För att möjliggöra en effektiv anpassning av de tekniska och organisatoriska arrangemangen under in- och utresesystemets gradvisa driftsstart i varje medlemsstat och för att hantera exceptionella omständigheter då fel uppstår i in- och utresesystemets centrala system, nationella system eller kommunikationsinfrastruktur, eller alltför långa väntetider vid gränserna, bör medlemsstaterna ha möjlighet att helt eller partiellt hålla upp med driften av in- och utresesystemet vid vissa gränsövergångsställen. Vid ett partiellt uppehåll bör registreringen av biometriska uppgifter i in- och utresesystemet avbrytas. Vid ett totalt uppehåll bör inga uppgifter registreras i in- och utresesystemet. För att minska ytterligare risker i samband med införandet av in- och utresesystemet med biometriska funktioner bör medlemsstaterna ha möjlighet att, vid exceptionella omständigheter som orsakar så omfattande trafik att väntetiderna vid gränserna blir alltför långa, hålla upp med registreringen av biometriska uppgifter i in- och utresesystemet även efter den gradvisa driftsstartens slut. Ett sådant uppehåll bör vara möjligt under en begränsad period på 60 dagar efter in- och utresesystemets gradvisa driftsstarts slut och bör förlängas med 60 dagar om mindre än 80 % av de personakter som registrerats i in- och utresesystemet under dess gradvisa driftsstart innehåller biometriska uppgifter.

(25) eu-LISA bör utfärda rapporter om statistik om användningen av systemet, vilka bör användas för att utvärdera systemets prestanda, bedöma medlemsstaternas efterlevnad

av utrullningsplanerna, identifiera förbättringsmöjligheter, övervaka efterlevnaden av in- och utresesystemets gradvisa driftsstart och stödja beslutsfattandet om systemets vidareutveckling och optimering.

(26) Det förberedande arbetet i samband med utrullningsplanerna bör inledas när denna förordning träder i kraft. Den gradvisa driftsstarten bör tillämpas från och med den dag som fastställs av kommissionen i enlighet med artikel 66.1 i förordningen om in- och utresesystemet. Eftersom denna förordning föreskriver tillfälliga undantag bör den upphöra att gälla 180 kalenderdagar efter det datum som kommissionen fastställt i enlighet med artikel 66.1 i förordning (EU) 2017/2226. Undantagsreglerna om tillämpning av övergångsperioden och övergångsåtgärderna, åtkomsten till uppgifter i in- och utresesystemet, transportörers verifiering av stämplar i resehandlingarna och uppehåll med användningen av in- och utresesystemet bör dock gälla under en begränsad period efter den gradvisa driftsstartens slut.

(27) Målet med denna förordning – att föreskriva undantag från förordning (EU) 2017/2226 och förordning (EU) 2016/299 för att möjliggöra en gradvis driftsstart av in- och utresesystemet – kan inte i tillräcklig utsträckning uppnås av medlemsstaterna utan kan snarare, på grund av åtgärdens omfattning och verkningar, uppnås bättre på unionsnivå. Unionen får därför vidta åtgärder i enlighet med subsidiaritetsprincipen enligt artikel 5 i fördraget om Europeiska unionen. I enlighet med proportionalitetsprincipen i den artikeln går denna förordning inte utöver vad som är nödvändigt för att uppnå dessa mål.

(28) I enlighet med artiklarna 1 och 2 i protokoll nr 22 om Danmarks ställning, fogat till fördraget om Europeiska unionen och fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, deltar Danmark inte i antagandet av denna förordning, som inte är bindande för eller tillämplig på Danmark. Eftersom denna förordning är en utveckling av Schengenregelverket bör Danmark, i enlighet med artikel 4 i det protokollet, inom sex månader efter det att rådet har beslutat om denna förordning, besluta huruvida landet ska genomföra den i sin nationella lagstiftning.

(29) Denna förordning utgör inte en utveckling av de bestämmelser i Schengenregelverket i vilka Irland deltar i enlighet med rådets beslut 2002/192/EG. Irland deltar därför inte i antagandet av denna förordning, som inte är bindande för eller tillämplig på Irland.

(30) När det gäller Island och Norge utgör denna förordning, i enlighet med avtalet mellan Europeiska unionens råd och Republiken Island och Konungariket Norge om dessa staters associering till genomförandet, tillämpningen och utvecklingen av Schengenregelverket, en utveckling av de bestämmelser i Schengenregelverket som omfattas av det område som avses i artikel 1 A i rådets beslut 1999/437/EG.

(31) När det gäller Schweiz utgör denna förordning, i enlighet med avtalet mellan Europeiska unionen, Europeiska gemenskapen och Schweiziska edsförbundet om Schweiziska edsförbundets associering till genomförandet, tillämpningen och utvecklingen av Schengenregelverket, en utveckling av de bestämmelser i Schengenregelverket som omfattas av det område som avses i artikel 1 A i beslut 1999/437/EG jämförd med artikel 3 i rådets beslut 2008/146/EG.

(32) När det gäller Liechtenstein utgör denna förordning, i enlighet med protokollet mellan Europeiska unionen, Europeiska gemenskapen, Schweiziska edsförbundet och Furstendömet Liechtenstein om Furstendömet Liechtensteins anslutning till avtalet mellan Europeiska unionen, Europeiska gemenskapen och Schweiziska edsförbundet om Schweiziska edsförbundets associering till genomförandet, tillämpningen och

utvecklingen av Schengenregelverket, en utveckling av de bestämmelser i Schengenregelverket som omfattas av det område som avses i artikel 1 A i beslut 1999/437/EG jämförd med artikel 3 i rådets beslut 2011/350/EU.

(33) När det gäller Cypern utgör bestämmelserna om VIS i denna förordning bestämmelser som utvecklar Schengenregelverket eller som på annat sätt har samband med detta i den mening som avses i artikel 3.2 i 2003 års anslutningsakt. Driften av in- och utresesystemet kräver att passiv åtkomst beviljas till VIS. Eftersom in- och utresesystemet ska drivas enbart av de medlemsstater som uppfyller de villkor som rör VIS när in- och utresesystemet tas i drift kommer Cypern inte att ta in- och utresesystemet i drift från driftsstarten. Cypern ska anslutas till in- och utresesystemet så snart villkoren för det förfarande som avses i förordning (EU) 2017/2226 är uppfyllda.

(34) Europeiska datatillsynsmannen har hörts i enlighet med artikel 42.1 i förordning (EU) 2018/1725 och avgav sitt yttrande den [xx].

(35) Denna förordning fastställer strikta regler för åtkomst till in- och utresesystemet och nödvändiga skyddsåtgärder för sådan åtkomst. I denna förordning fastställs även enskildas rätt till åtkomst, rättelse, komplettering, radering och prövning, särskilt rätten till rättsmedel och oberoende offentliga myndigheters övervakning av behandlingen. Denna förordning är därför förenlig med de grundläggande rättigheterna och de principer som erkänns i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna, särskilt rätten till människans värdighet, förbudet mot slaveri och tvångsarbete, rätten till frihet och säkerhet, respekten för privatlivet och familjelivet, skyddet av personuppgifter, rätten till icke-diskriminering, barnets rättigheter, äldres rättigheter, integrering av personer med funktionsnedsättning och rätten till ett effektivt rättsmedel och till en opartisk domstol.

(36) Denna förordning påverkar inte de förpliktelser som följer av Genèvekonventionen av den 28 juli 1951 angående flyktingars rättsliga ställning, kompletterad av New York-protokollet av den 31 januari 1967.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1
Innehåll

I denna förordning fastställs regler om en gradvis driftsstart av in- och utresesystemet vid medlemsstaternas gränser där in- och utresesystemet tas i drift i enlighet med artikel 4 i förordning (EU) 2017/2226 och om tillfälliga undantag från förordning (EU) 2017/2226 och förordning (EU) 2016/399.

Artikel 2
Definitioner

I denna förordning gäller definitionerna i artikel 3.1 i förordning (EU) 2017/2226. Dessutom gäller följande definitioner:

(a) *in- och utresesystemets gradvisa driftsstart*: perioden på 180 kalenderdagar från och med det datum som kommissionen fastställt i enlighet med artikel 66.1 i förordning (EU) 2017/2226.

(b) *nationella myndigheter*: de myndigheter som avses i artikel 9 i förordning (EU) 2017/2226.

(c) *uppskattat antal gränspassager*: en medlemsstats uppskattning av antalet gränspassager för de tredjelandsmedborgare som avses i artikel 2.1 och 2.2 i förordning (EU) 2017/2226 i varje medlemsstat på grundval av det årliga genomsnittet av det totala antalet gränspassager för tredjelandsmedborgare som reser för en kortare vistelse i den medlemsstaten beräknat för de föregående tre åren från och med den tillämpningsdag som avses i artikel 8.1 andra stycket i den här förordningen.

Artikel 3
Utrullningsplaner

1. Senast [den 30:e kalenderdagen efter denna förordnings ikraftträdande] ska Europeiska unionens byrå för den operativa förvaltningen av stora it-system inom området frihet, säkerhet och rättvisa (eu-LISA) tillhandahålla kommissionen, medlemsstaterna och Europol en utrullningsplan på hög nivå för in- och utresesystemets gradvisa driftsstart, med beaktande av de faser som anges i artikel 4. Utrullningsplanen ska ge medlemsstaterna och Europol vägledning om användningen av in- och utresesystemet, inbegripet kapacitetsbegränsningar för in- och utresesystemets centrala system.

2. Senast [den 60:e kalenderdagen efter denna förordnings ikraftträdande] ska medlemsstaterna, i samråd med kommissionen och eu-LISA, utarbeta en nationell utrullningsplan om in- och utresesystemets gradvisa driftsstart, med beaktande av den utrullningsplan på hög nivå som avses i punkt 1 i denna artikel och de faser som anges i artikel 4.

3. För var och en av de faser som anges i artikel 4 ska de nationella utrullningsplanerna innehålla information om de tröskelvärden och krav som anges i den artikeln.

4. Från och med den 30:e kalenderdagen efter in- och utresesystemets gradvisa driftsstart ska medlemsstaterna lämna månatliga rapporter till kommissionen och eu-LISA om genomförandet av sina nationella utrullningsplaner, inbegripet korrigerande åtgärder när så krävs för att fullgöra de skyldigheter som anges i artikel 4.

5. På kommissionens begäran ska eu-LISA tillhandahålla kommissionen den statistik som krävs för övervakningen av de nationella utrullningsplanerna, i enlighet med artikel 63.6 i förordning (EU) 2017/2226.

Artikel 4
Gradvis driftsstart

1. Genom undantag från artikel 66.6 i förordning (EU) 2017/2226 ska medlemsstaterna under in- och utresesystemets gradvisa driftsstart använda in- och utresesystemet i enlighet med den här artikeln.

2. Från och med den första dagen av in- och utresesystemets gradvisa driftsstart ska varje medlemsstat börja använda in- och utresesystemet för in- och utresor vid ett eller flera gränsövergångsställen med, om möjligt och tillämpligt, en kombination av gränsövergångsställen vid luft-, land- och sjögränser, för att registrera och lagra uppgifter om tredjelandsmedborgare som avses i artikel 2.1 och 2.2 i förordning (EU) 2017/2226. Medlemsstaterna ska i in- och utresesystemet registrera minst 10 % av det uppskattade antalet gränspassager i den medlemsstaten.

Under de första 60 kalenderdagarna av in- och utresesystemets gradvisa driftsstart får medlemsstaterna använda in- och utresesystemet utan biometriska funktioner, och de nationella myndigheterna får skapa eller uppdatera personakter utan biometriska uppgifter.

3. Senast den 90:e kalenderdagen efter in- och utresesystemets gradvisa driftsstart ska medlemsstaterna använda in- och utresesystemet med biometriska funktioner vid minst hälften av sina gränsövergångsställen. Medlemsstaterna ska registrera minst 50 % av det uppskattade antalet gränspassager i den medlemsstaten. Personakter för de tredjelandsmedborgare som avses i artikel 2.1 och 2.2 i förordning (EU) 2017/2226 och som är registrerade i in- och utresesystemet ska innehålla biometriska uppgifter.

4. Senast den 150:e kalenderdagen efter in- och utresesystemets gradvisa driftsstart ska medlemsstaterna använda in- och utresesystemet med biometriska funktioner vid alla sina gränsövergångsställen och fortsätta att i in- och utresesystemet registrera minst 50 % av det uppskattade antalet gränspassager i den medlemsstaten.

5. Senast den 170:e kalenderdagen efter in- och utresesystemets gradvisa driftsstart ska medlemsstaterna använda in- och utresesystemet med biometriska funktioner vid alla sina gränsövergångsställen och ska i in- och utresesystemet registrera alla tredjelandsmedborgare som avses i artikel 2.1 och 2.2 i förordning (EU) 2017/2226.

6. Nekad inresa vid ett gränsövergångsställe där in- och utresesystemet har tagits i drift ska registreras i in- och utresesystemet i enlighet med artikel 18 i förordning (EU) 2017/2226. Om in- och utresesystemet används med biometriska funktioner ska nekad inresa registreras med biometriska uppgifter. Om in- och utresesystemet används utan biometriska funktioner ska nekad inresa registreras utan biometriska uppgifter.

7. Från och med den första dagen av in- och utresesystemets gradvisa driftsstart ska Europol använda in- och utresesystemet i enlighet med förordning (EU) 2017/2226.

Artikel 5

Andra undantag från förordning (EU) 2017/2226 och förordning (EU) 2016/399

1. Utöver reglerna i artikel 4 ska reglerna i den här artikeln tillämpas under in- och utresesystemets gradvisa driftsstart.

2. Gränsmyndigheterna ska systematiskt stämpla resehandlingarna för de tredjelandsmedborgare som avses i artikel 2.1 och 2.2 i förordning (EU) 2017/2226 vid in- och utresa.

   De stämpelskyldigheter som avses i artikel 42a.1 andra stycket, 42a.2, 42a.5 och 42a.6 i förordning (EU) 2016/399 ska gälla i tillämpliga delar i de medlemsstater som har tagit in- och utresesystemet i drift.

3. Vid införande, ändring, radering och inhämtande av uppgifter i in- och utresesystemet ska nationella myndigheter som är behöriga för de ändamål som anges i artiklarna 23–35 i förordning (EU) 2017/2226 ge stämplar företräde framför uppgifter i in- och utresesystemet, även i fall av avvikelser och de fall som avses i artikel 16.4 i den förordningen. Uppgifterna i in- och utresesystemet ska gälla om det inte finns någon stämpel.

4. Om det inte finns någon stämpel i resehandlingen och det inte har skapats någon personakt i in- och utresesystemet för en tredjelandsmedborgare som befinner sig på

medlemsstaternas territorium, får de nationella myndigheterna presumera att tredjelandsmedborgaren inte uppfyller, eller inte längre uppfyller, villkoren för inresa eller vistelse i medlemsstaterna.

Denna presumtion ska inte tillämpas på tredjelandsmedborgare som på något sätt kan lägga fram trovärdiga bevis för att de åtnjuter rätt till fri rörlighet enligt unionsrätten, har uppehållsrätt i en värdmedlemsstat enligt utträdesavtalet mellan EU och Förenade kungariket eller har ett uppehållstillstånd eller en visering för längre vistelse.

Presumtionen kan vederläggas om tredjelandsmedborgarna på något sätt lägger fram trovärdiga bevis för att de har uppfyllt villkoren avseende längden på en kortare vistelse.

Om presumtionen har vederlagts ska de nationella myndigheterna utföra en eller flera av följande uppgifter vid de gränsövergångsställen där in- och utresesystemet har tagits i drift, i den utsträckning som denna förordning tillåter:

(a) Vid behov skapa en personakt för tredjelandsmedborgaren i in- och utresesystemet.

(b) Uppdatera den senaste in- och utreseposten genom att föra in de uppgifter som saknas.

(c) Radera en befintlig akt i de fall där artikel 35 i förordning (EU) 2017/2226 tillåter sådan radering.

5. Gränsmyndigheterna ska utnyttja den interoperabilitet mellan in- och utresesystemet och VIS som avses i artikel 8.2 i förordning (EU) 2017/2226 endast vid de gränsövergångsställen där in- och utresesystemet har tagits i drift. Gränsmyndigheterna ska fortsätta att ha direkt åtkomst till VIS

(a) vid de gränsövergångsställen där in- och utresesystemet inte har tagits i drift,

(b) där uppehåll görs med in- och utresesystemet i enlighet med artikel 7 i denna förordning.

6. De nationella myndigheterna och Europol ska bortse från

(a) resultaten av den automatiserade beräkningsmekanism som ger information om den maximala längden på den tillåtna vistelsen och som avses i artikel 11 i förordning (EU) 2017/2226,

(b) den automatiskt genererade förteckningen över personer som överskridit den tillåtna vistelsen och konsekvenserna av denna, särskilt de som avses i artiklarna 6.1 c och h, 12.3, 16.4, 34.3, 50.1 i och k och 63.1 e i den förordningen.

7. Medlemsstaternas behandling av uppgifter i enlighet med denna förordning ska inte anses som olaglig eller oförenlig med förordning (EU) 2017/2226 vid tillämpningen av artiklarna 45 och 48 i den förordningen.

8. Verifiering av tredjelandsmedborgares identitet och tidigare registrering i enlighet med artikel 23 i förordning (EU) 2017/2226 ska utföras avseende de tredjelandsmedborgare som avses i artikel 2.1 och 2.2 i den förordningen vid de gränsövergångsställen där in- och utresesystemet används med biometriska funktioner, inbegripet genom självbetjäningssystem, när sådana finns tillgängliga.

9. Utöver den specifika information som medlemsstaterna enligt artikel 50.5 i förordning (EU) 2017/2226 ska lägga till i mallen för att ge tredjelandsmedborgare information om behandlingen av deras personuppgifter i in- och utresesystemet, ska medlemsstaterna komplettera den mall som ska överlämnas till tredjelandsmedborgare vid den tidpunkt då den berörda personens personakt skapas med följande information:

”In- och utresesystemet håller på att rullas ut gradvis. Under den här utrullningsperioden [från och med ...] kan det hända att dina personuppgifter, inklusive biometriska uppgifter, inte samlas in för in- och utresesystemet vid alla medlemsstaternas yttre gränser. Om vi måste samla in denna information och du väljer att inte lämna den kommer du att nekas inresa. Under den gradvisa utrullningsperioden kommer dina uppgifter inte automatiskt att läggas till i förteckningen över personer som överskridit den tillåtna vistelsen. Du kommer inte heller att kunna kontrollera hur länge du har rätt att stanna kvar med hjälp av webbplatsen eller den utrustning som finns vid gränsövergångsställena.

Observera att när in- och utresesystemets gradvisa utrullning har slutförts kommer dina personuppgifter att behandlas i enlighet med informationen i det dokument som åtföljer detta formulär.”

10. Kommissionen ska anpassa informationen på in- och utresesystemets webbplats som avses i artikel 50.3 i förordning (EU) 2017/2226 för att återspegla den gradvisa driftsstarten.

11. Den informationskampanj som avses i artikel 51 i förordning (EU) 2017/2226 och som åtföljer in- och utresesystemets driftsstart ska återspegla de särskilda villkoren vid gränsövergångsställena, för att säkerställa att relevant information förmedlas till de berörda, med beaktande av de faser som anges i artikel 4 i den här förordningen. Kommissionen ska stödja medlemsstaterna i utarbetandet av det anpassade materialet för informationskampanjen.

12. Tillämpningen av artiklarna 12.1, 12.2, 13.1, 13.2, 20 och 21 i förordning (EU) 2017/2226 ska tillfälligt upphävas.

13. Genom undantag från artikel 22 i förordning (EU) 2017/2226 och artikel 12a i förordning (EU) 2016/399 ska den övergångsperiod och de övergångsåtgärder som anges i de artiklarna tillämpas från och med den första dagen efter det att in- och utresesystemets gradvisa driftsstart har slutförts.

14. Vid de gränsövergångsställen där in- och utresesystemet inte har tagits i drift ska in- och utresekontroller utföras i enlighet med förordning (EU) 2016/399 i dess tillämpliga lydelse dagen före den dag från vilken in- och utresesystemet ska tas i drift enligt kommissionens beslut i enlighet med artikel 66.1 i förordning (EU) 2017/2226.

Vid de gränsövergångsställen där in- och utresesystemet har tagits i drift bör in- och utresekontroller utföras i enlighet med förordning (EU) 2017/2226 och förordning (EU) 2016/399.

Genom undantag från andra stycket ska artikel 6.1 f i och bestämmelserna om verifiering av tredjelandsmedborgare på grundval av biometriska uppgifter enbart för syftena med in- och utresesystemet, i enlighet med artiklarna 6 f ii och 8.3 a och g i förordning (EU) 2016/399, inte tillämpas vid de gränsövergångsställen där in- och utresesystemet används utan biometriska funktioner.

Vid tillämpningen av denna förordning ska artiklarna 9.3 och 12 i förordning (EU) 2016/399 tillfälligt upphävas.

Artikel 6
Åtkomst till uppgifter i in- och utresesystemet

1. Vid åtkomst till in- och utreseposter som registrerats i in- och utresesystemet under in- och utresesystemets gradvisa driftsstart ska följande gälla vid tjänsteutövning:

   (a) De nationella myndigheterna och Europol ska beakta att uppgifterna kan vara ofullständiga, på grund av att in- och utresesystemet har tagits i drift i varierande utsträckning i medlemsstaterna under in- och utresesystemets gradvisa driftsstart.

   (b) De nationella myndigheterna ska beakta att uppgifterna kan vara ofullständiga när de lämnar uppgifter i enlighet med artiklarna 41 och 42 i förordning (EU) 2017/2226.

   (c) Etias centralenhet ska vid kontroll i enlighet med artikel 25a.2 i förordning (EU) 2017/2226 beakta att de in- och utreseposter som registrerats i in- och utresesystemet under in- och utresesystemets gradvisa driftsstart kan innehålla ofullständiga uppgifter.

2. De behöriga myndigheterna, kommissionen och relevanta unionsbyråer ska beakta att de uppgifter som registrerats i in- och utresesystemet under in- och utresesystemets gradvisa driftsstart kan vara ofullständiga vid åtkomst till uppgifter för rapportering och statistik i enlighet med artikel 63 i förordning (EU) 2017/2226.

3. Genom undantag från artikel 13.3 i förordning (EU) 2017/2226 får transportörer börja använda den webbtjänst som avses i den artikeln från och med den 90:e kalenderdagen efter in- och utresesystemets gradvisa driftsstart. Transportörerna ska kontrollera stämplarna i resehandlingarna i syfte att fullgöra sina skyldigheter enligt artikel 26.1 i konventionen om tillämpning av Schengenavtalet och enligt rådets direktiv 2001/51/EG under hela perioden för in- och utresesystemets gradvisa driftsstart.

   Under en period av 180 kalenderdagar efter det att in- och utresesystemets gradvisa driftsstart har slutförts ska transportörerna, utöver att använda den webbtjänst som avses i artikel 13.3 i förordning (EU) 2017/2226, fortsätta att kontrollera stämplarna i resehandlingarna i syfte att fullgöra sina skyldigheter enligt artikel 26.1 i konventionen om tillämpning av Schengenavtalet och rådets direktiv 2001/51/EG.

4. När medlemsstaterna fullgör de skyldigheter som avses i artiklarna 35 och 52 i förordning (EU) 2017/2226 med avseende på komplettering av personuppgifter i in- och utresesystemet, ska de komplettera de berörda uppgifterna endast i den mån det är möjligt med beaktande av den begränsade tillgången till uppgifter som samlats in under in- och utresesystemets gradvisa driftsstart. I tillämpliga fall ska det administrativa beslut som avses i artikel 52.4 i förordning (EU) 2017/2226 hänvisa till de villkor som anges i artikel 4 i den här förordningen och som möjliggör registrering av ofullständiga akter.

5. Genom undantag från artikel 63.1 andra stycket i förordning (EU) 2017/2226 ska vederbörligen bemyndigad personal vid Europeiska gräns- och kustbevakningsbyrån inte ha åtkomst till de uppgifter som registrerats i in- och utresesystemet under in-

och utresesystemets gradvisa driftsstart för utförandet av riskanalyser och sårbarhetsbedömningar.

Artikel 7
Uppehåll i driften av in- och utresesystemet

1. Under in- och utresesystemets gradvisa driftsstart får medlemsstaterna helt eller partiellt hålla upp med driften av in- och utresesystemet vid vissa gränsövergångsställen vid exceptionella omständigheter då fel uppstår i in- och utresesystemets centrala system, nationella system eller kommunikationsinfrastruktur eller vid händelser som orsakar så omfattande trafik att väntetiderna vid ett gränsövergångsställe blir alltför långa.

   Vid partiellt uppehåll ska de uppgifter som avses i artiklarna 16–20 i förordning (EU) 2017/2226 samlas in, med undantag för biometriska uppgifter.

   Vid fullständigt uppehåll ska medlemsstaterna helt hålla upp med driften av in- och utresesystemet och ska inte samla in de uppgifter som avses i artiklarna 16–20 i den förordningen.

   I båda fallen ska medlemsstaterna utan dröjsmål och senast sex timmar efter uppehållets början meddela kommissionen och eu-LISA skälet till det partiella eller fullständiga uppehållet och dess förväntade varaktighet samt säkerställa att operatörer av infrastruktur där gränsövergångsställen finns och transportörer vederbörligen informeras om uppehållet. När de exceptionella omständigheter som ledde till uppehållet inte längre föreligger ska medlemsstaterna omedelbart meddela kommissionen och eu-LISA.

2. Under 60 kalenderdagar efter det att in- och utresesystemets gradvisa driftsstart har slutförts får medlemsstaterna partiellt hålla upp med driften av in- och utresesystemet i enlighet med punkt 1 andra stycket vid ett visst gränsövergångsställe under en begränsad tid på högst sex timmar och endast under exceptionella omständigheter som orsakar så omfattande trafik att väntetiderna vid ett gränsövergångsställe blir alltför långa. Medlemsstaterna ska befrias från sin skyldighet enligt artikel 21.1 i förordning (EU) 2017/2226 när det gäller biometriska uppgifter. I dessa fall ska medlemsstaterna utan dröjsmål och senast sex timmar efter uppehållets början meddela kommissionen och eu-LISA skälet till uppehållet och dess förväntade varaktighet.

3. Om mindre än 80 % av de personakter som registrerats i in- och utresesystemet under in- och utresesystemets gradvisa driftsstart innehåller biometriska uppgifter ska den period som anges i punkt 2 i denna artikel automatiskt förlängas med 60 kalenderdagar.

4. Senast den tionde kalenderdagen efter det att in- och utresesystemets gradvisa driftsstart har slutförts ska eu-LISA tillhandahålla kommissionen statistik som gör det möjligt för kommissionen att kontrollera om denna procentandel har uppnåtts. Senast den 30:e kalenderdagen efter det att in- och utresesystemets gradvisa driftsstart har slutförts ska kommissionen informera medlemsstaterna om resultatet av sin kontroll.

Artikel 8
Ikraftträdande och tillämpning

1. Denna förordning träder i kraft den fjärde dagen efter det att den har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*.

   Den ska tillämpas från och med den dag då in- och utresesystemet ska tas i drift enligt kommissionens beslut i enlighet med artikel 66.1 i förordning (EU) 2017/2226.

   Artikel 3 i denna förordning ska dock tillämpas från och med förordningens ikraftträdande.

2. Denna förordning ska upphöra att tillämpas 180 kalenderdagar från och med den dag då in- och utresesystemet ska tas i drift enligt kommissionens beslut i enlighet med artikel 66.1 i förordning (EU) 2017/2226. Emellertid gäller följande:

   (a) Artikel 5.13 ska upphöra att gälla 5 år och 180 kalenderdagar efter det datum som kommissionen fastställt i enlighet med artikel 66.1 i förordning (EU) 2017/2226.

   (b) Artikel 6.1, 6.2, 6.4 och 6.5 ska upphöra att gälla 5 år och 180 kalenderdagar efter det datum som kommissionen fastställt i enlighet med artikel 66.1 i förordning (EU) 2017/2226.

   (c) Artikel 6.3 andra stycket ska upphöra att gälla 360 kalenderdagar efter det datum som kommissionen fastställt i enlighet med artikel 66.1 i förordning (EU) 2017/2226.

   (d) Artikel 7.2 och 7.3 ska upphöra att gälla 300 kalenderdagar efter det datum som kommissionen fastställt i enlighet med artikel 66.1 i förordning (EU) 2017/2226.

   (e) Artikel 7.4 ska upphöra att gälla 210 kalenderdagar efter det datum som kommissionen fastställt i enlighet med artikel 66.1 i förordning (EU) 2017/2226.

Denna förordning är till alla delar bindande och direkt tillämplig i alla medlemsstater.

Utfärdad i Bryssel den

På Europaparlamentets vägnar	*På rådets vägnar*
Ordförande	*Ordförande*